

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 295. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358188656/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Wackenroder Musikken som Kunsternes Kunst, som den, der fremfor alle forstaar at fortætte og opbevare Menneskehjertets Følelser, og som den, der lærer os «at føle selve Følelsen». Hvad følte den romantiske Skole Andet! Dette optager Tieck. Naar Wackenroder fremhæver Musikens Overlegenhed over Poesien og Musikens Sprog som det rigeste af de to, i hvem maatte dette da vel slaa ned som i Tieck, hvis Digte snarere var Udtryk for de Stemninger, i hvilke man skriver Poesi, end virkelig Digtning, snarere Kunststemninger end Kunstværker!

Tieck gaar videre end Wackenroder. Af Musikken udskiller han igen Instrumentalmusiken, thi kun i denne er Kunsten virkelig fri, befriet fra alle Yderverdenens Skranker. Derfor betegner ogsaa senere den gennemmusikalske Hoffmann Instrumentalmusiken som den mest romantiske af alle Kunster. Og som et mærkeligt Bevis paa den Sammenhæng, der altid er mellem en Tidsalders store aandelige Foreteelser, som et Vidnesbyrd om, hvorledes Romantikerne med al deres formentlige Vilkaarlighed og virkelige Ubundethed, ubevidst lød en dem beherskende historisk Nødvendighed og fulgte dens Strøm, kan det fremhæves, at det netop er paa denne Tid, Beethoven frigør Instrumentalmusiken og hæver den til dens største Højde.

Idet nu Begejstringen for den musikalske Stemningsinderlighed overføres paa Digtkunsten, bliver for Tieck den i Stemninger og Klingklang opgaaende Poesi den sande, «den rene Poesi». Hans *Den skønne Magelones Kærlighedshistorie* er et godt Eksempel. Selv i Prosa-Afsnittene af denne Fortælling klinger og toner Alt, Heltens Stemningsliv og de Landskaber, der udgør Baggrunden for det. Greven hører ingen Lyd omkring sig; thi «en indre Musik overdøvede Træernes Hvislen og Vandspringenes rislende Plasken». Dog virkelig, sød Musik overdøver atter den indvortes. «Musiken flød som en munnende Bæk, og han saa Fyrstindens Ynde komme svømmende paa disse Sølvvande, og saa hvorledes Musikens Bølger kyssede hendes Klædebøns Søm . . . Musikken var nu den eneste Bevægelse, det eneste Liv i Naturen». Endelig udaander Musikens Klang: «Som en blaa Lysstrøm» synker Tonerne i Dybet, og nu begynder Ridderen selv at synge.

Saaledes synger i den «Poesiens Have», der forekommer i *Zerbino*, Roserne og Tulipanerne, Fuglene og Himmelblaaet, Kilderne og Stormen, Strømmen og Aanderne. Saaledes hedder det